

UCHWAŁA Nr 8

strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego

z dnia 7 kwietnia 2016 r.

w sprawie

problemów funkcjonowania hutnictwa stali oraz niezbędnych działań ukierunkowanych na poprawę konkurencyjności sektora stalowego

Na podstawie art. 29 w związku z art. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1240), zwanej dalej „ustawą”, uchwała się, co następuje:

§ 1

Strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego przedstawiają następujące wspólne stanowisko w sprawie problemów funkcjonowania hutnictwa stali oraz niezbędnych działań ukierunkowanych na poprawę konkurencyjności sektora stalowego:

1) W odniesieniu do zagrożeń ze strony hut spoza UE

Wzrost importu do Polski opartego na nieuczciwej lub agresywnej konkurencji, szczególnie z Chin oraz Białorusi, grozi likwidacją bądź redukcją produkcji, a w związku z tym liczbą miejsc pracy w hutach w Polsce. System prawny UE pozwala na nałożenie środków ochronnych zapobiegających przedmiotowemu zagrożeniu. Kluczowe jest, aby Polska aktywnie uczestniczyła w działaniach na rzecz ochrony rynku, w tym wspierała inicjatywy przemysłu w zakresie cel antydumpingowych lub cel antysubsydjnych oraz wykazywała gotowość do wnoszenia o takie instrumenty ochrony handlu jak kwoty importowe.

W związku z powyższym rekomenduje się Rządowi RP:

- a. wykazywanie gotowości do wnoszenia na forum UE i skutecznego przeprowadzania takich instrumentów ochrony handlu jak kwoty importowe oraz kontynuowanie poparcia udzielanego wobec wniosków o postępowania ochronne (antydumpingowe, antysubsydjne), jeśli będzie tak wnioskował europejski, w tym polski, przemysł w zakresie chroniącym interesy także Polski.
- b. zabieganie o reformę nieskutecznego unijnego systemu stosowania środków ochrony handlu, nieodpowiadającego skali wyzwań przemysłu w Europie.

- c. wnikliwe podejście do praktyk i ich wpływu na polski rynek ze strony krajów niedostosowujących się do reguł wolnego handlu, w szczególności nie należących do Światowej Organizacji Handlu takich jak Białoruś.
- d. wnikliwe podejście do procesu nadawania Chinom przez UE statusu gospodarki rynkowej celem zabezpieczenia skutecznego stosowania środków ochrony handlu przez UE.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Rozwoju

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

2) W odniesieniu do struktury kosztów energii elektrycznej w Polsce

Obowiązująca w Polsce struktura kosztów energii elektrycznej dla przedsiębiorstw energochłonnych, w tym szczególnie dla hutnictwa, jest niewłaściwa i znacząco osłabia międzynarodową konkurencyjność polskiego przemysłu energochłonnego. Rekomenduje się zatem Rządowi RP wprowadzenie pakietu zmian celem dostosowania struktury kosztów energii elektrycznej w polskim przemyśle do wyzwań współczesnej międzynarodowej konkurencyjności.

W tym zakresie rekomenduje się Rządowi RP:

- a. wprowadzenie od 1 stycznia 2018 r. rekompensat na pokrycie pośrednich kosztów uprawnień do emisji CO₂ w stopniu istotnie wspierającym międzynarodową konkurencyjność przedsiębiorstw energochłonnych, w tym hutnictwa w Polsce.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Środowiska,

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Energii, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Finansów, Pełnomocnik Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej

b. objęcie systemem ulg w zakresie opłaty jakościowej oraz opłaty przejściowej szerszego niż obecnie kręgu podmiotów poprzez:

- obniżenie współczynnika energochłonności z 15% do 3%;
- obniżenie kryterium rocznego zużycia energii elektrycznej z 400 GWh do 100 GWh;
- obniżenie kryterium wykorzystania mocy umownej z 50% (w przypadku opłaty jakościowej) oraz z 60% (w przypadku opłaty przejściowej) – w obydwu przypadkach do 40%;
- doprecyzowanie, że ww. ulgi przysługują opisanym kodami PKD sektorom uznanym przez Komisję Europejską za narażone na ucieczkę emisji w związku z kosztami energii elektrycznej, dla których polski prawodawca już wcześniej przewidział szczególne traktowanie na mocy innych przepisów.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Energii, Pełnomocnik Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Rozwoju,

c. zapewnienie przemysłowym operatorom systemów dystrybucyjnych traktowania równego z zawodowymi operatorami poprzez doprecyzowanie na gruncie rozporządzenia taryfowego, że preferencje rozciągają się także na operatorów podłączonych w co najmniej dwóch miejscach do innej sieci dystrybucyjnej, bez względu na istnienie bądź nie przyłączenia do sieci przesyłowej.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Energii, Pełnomocnik Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Rozwoju,

d. skierowanie do Sejmu poprawki na rzecz wprowadzenia niezbędnych zmian do obecnie procedowanego projektu ustawy o efektywności energetycznej polegających na:

- obniżeniu współczynnika energochłonności z 15% do 3% w celu umożliwienia odbiorcom przemysłowym przedstawiania zrealizowanych przez nich przedsięwzięć w zakresie efektywności energetycznej w zamian za niższe obciążenie zakupywanej energii elektrycznej kosztami tzw. białych certyfikatów;
- umożliwieniu zaliczania na ww. cel przedsięwzięć w maksymalnym zakresie dopuszczonym dyrektywą o efektywności energetycznej – tj. zrealizowanych od 31 grudnia 2008 r.;
- uwzględnienie ciepła oraz gazu ziemnego jako rodzajów energii finalnej, których oszczędność może zostać przedstawiona w miejsce ponoszonego kosztu białych certyfikatów;
- liberalizację postanowień dotyczących audytu energetycznego przedsiębiorstwa z zgodzie z racjonalnym podejściem stosowanym przez inne kraje Unii Europejskiej.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Energii

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Rozwoju, Pełnomocnik Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej

e. wprowadzenie ulgi dla odbiorców energochłonnych w zakresie mechanizmów wsparcia wysokosprawnej kogeneracji (w tym obecnie obowiązującego oraz mechanizmu, jaki może zostać wprowadzony do krajowego porządku prawnego po 2018 r.).

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Energii

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Rozwoju, Pełnomocnik Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej

f. skuteczne wprowadzenie usługi redukcji zapotrzebowania na moc z uwzględnieniem opłaty za gotowość oraz technicznych uwarunkowań funkcjonowania największych odbiorców.

Główni adresaci stanowiska: Pełnomocnik Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Energii

g. podjęcie działań na rzecz wprowadzenia tzw. wydzielonych obszarów dystrybucyjnych elektroenergetycznych (oraz, w celu zapewnienia spójności, także dla sieci gazowych), umożliwiających znaczne zmniejszenie obowiązków administracyjnych.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Energii, Pełnomocnik Rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Rozwoju,

3) W odniesieniu do ryzyka dla hutnictwa w kontekście planowanego wprowadzenia nowej Dyrektywy ETS

Podtrzymując stanowisko przyjęte w uchwale nr 5 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego w sprawie polityki klimatyczno-energetycznej UE oraz systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) w kontekście projektu zmiany dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie w okresie 2021-2030 oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE, **rekomenduje się Rządowi RP podjęcie działań na rzecz:**

- a. obniżenia stałej puli uprawnień w ramach systemu EU ETS przeznaczonych do zbycia na aukcjach, celem zwiększenia puli uprawnień dostępnych nieodpłatnie dla branż narażonych na ucieczkę emisji oraz podjęcie działań na rzecz przeznaczenia uprawnień pochodzących z Rynkowej Rezerwy Stabilizacyjnej, rezerwy dla nowych instalacji lub innych uprawnień nieprzydzielonych w trzecim okresie rozliczeniowym na zagwarantowanie możliwie najpełniejszych przydziałów dla tych sektorów.
- b. wyłączenia wzrostu liniowego współczynnika redukcji z poziomu 1,74% do poziomu 2,20%.
- c. wykreślenia zapisu o redukcji wartości benchmarków o postulowane przez Komisję Europejską 0,5 – 1,5%.
- d. wprowadzenia tzw. metody dynamicznych alokacji.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Środowiska

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Energii, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Spraw Zagranicznych

4) W odniesieniu do ryzyka odrodzenia przestępczości podatkowej, która w latach 2011-2013 niemal doprowadziła do bankructwa hut stali w Polsce

Według danych Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, w latach 2011-2013 przestępcy podatkowi wyłudzający VAT zajęli ponad połowę rynku prętów zbrojeniowych. Przestępcy dzięki oszustwom w VAT sprzedawali nabywane za granicą wyroby po istotnie zaniżonych cenach wypierając z tego rynku huty w Polsce. W tym zakresie stwierdza się, że metoda odwróconego obciążenia VAT (która jest stosowana w różnym zakresie przez większość

krajów UE) wprowadzona na wyroby stalowe w Polsce z dniem 1 października 2013 r. sprawdziła się w walce w wyłudzeniach VAT i umożliwiła odzyskanie rynku przez uczciwe podmioty.

W tym zakresie rekomenduje się Rządowi RP:

a. utrzymanie w mocy obowiązujących regulacji, co najmniej do czasu wypracowania nowych, skuteczniejszych rozwiązań, przy czym faktyczne odcięcie przestępców od możliwości otrzymywania w cenie faktury podatku VAT w formie gotówki lub przelewu, który mogliby ukraść, jest kluczowym warunkiem dla ewentualnych innych rozwiązań.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Finansów

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Rozwoju

5) W odniesieniu do wyzwań w zakresie polityki zatrudnienia

Hutnictwo w Polsce doświadcza zjawiska narastającej luki pokoleniowej. Szacuje się, że aż co najmniej 40% pracowników to osoby w wieku co najmniej 51 lat. Branża stalowa wskazuje, że w najbliższych latach ok. 10% załogi w sektorze przejdzie na emerytury. Jednocześnie coraz bardziej odczuwalne są braki na rynku pracy osób posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe, np.: mechanicy, energetycy, hydraulicy siłowi, automatycy, pracownicy produkcyjni, operatorzy maszyn sterowanych numerycznie (CNC), zawody kolejowe, specjaliści z bardzo dobrą znajomością jęz. angielskiego.

Rekomenduje się Rządowi RP podjęcie działań na rzecz:

- a. Wprowadzenia wynagrodzeń (stypendiów) dla uczniów techników analogicznie jak w przypadku szkół zawodowych.
- b. Zwiększenia wsparcia finansowego dla pracodawców w zakresie edukacji w zawodach hutniczych.
- c. Dostosowania programów nauczania do potrzeb rynkowych.

Główni adresaci stanowiska: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Organy istotne w procesie konsultacji: Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rozwoju

Załącznikiem do niniejszego stanowiska są propozycje kierunków zmian legislacyjnych w zakresie dotyczącym:

1. Usprawnienia zastosowania tzw. Rozporządzenia taryfowego do operatorów systemów dystrybucyjnych dysponujących co najmniej dwoma sieciowymi miejscami przyłączenia oraz rozszerzenia możliwości skorzystania z ulgi od opłaty jakościowej;
2. Zmiany ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej;

3. Zmian do procedowanego obecnie projektu Ustawy o efektywności energetycznej (projekt przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 23.02.2016 r.);
4. Wprowadzenia ulgi dla odbiorców przemysłowych od obowiązków związanych ze wsparciem wysokosprawnej kogeneracji;
5. Wprowadzenia tzw. wydzielonych obszarów dystrybucyjnych.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za stronę pracowników

Za stronę pracodawców

